

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12 Haziran 2019
Sayı: 984

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12.06.2019 16:10
Sayı: -120.10-E.00000486621

E.00000486621

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gediz Havzası, tarımsal verimliliği, 50.000 km² yüzölçümü ve ekolojik özellikleri ile dünyanın en büyük tarım havzalarından birisidir. Gediz Havzası'nda başta üzüm, zeytin, incir, pamuk ve tütün olmak üzere ülkenin ekonomisine büyük çapta katkı sunan birçok ürün üretilmektedir. Gediz Havzası'ndaki tüm sulama, 401 km uzunluğunda ve 17.500 km² su toplama havzasına sahip Gediz Nehri sayesinde yapılmaktadır. Ancak son yıllarda Gediz Havzası'nda insan sağlığını da tehdit edecek oranda büyük bir kirlilik oluşmuştur. İçme sularını tehdit eden siyanürlü altın madenciliği, jeotermal enerji santralleri ve toksik ve kanserojen madde içeren atık suların Gediz Nehri'ne boşaltılması ile hem halk sağlığı, hem de tarım arazileri tehdit altındadır.

Gediz Havzası'nın temizlenerek gerek havza gerekse Gediz Nehri'nde kirliliğe sebep olan plansız sanayileşmenin önüne geçilmesi, entegre su kaynakları yönetim planlamasına geçilmesi, kirlilik sebeplerinin enine boyuna hem çevre hem sanayi boyutuyla araştırılarak ele alınıp çözümlenmesi amacıyla, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Saygılarımla,

M. Bakan.

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Ali Hüseyin HAKVERDİ
Ankara
A. Hakkı

Konul Okyay SANDIK
İzmir Mr.

Dr. İlhan ÖZCAN AYDIN
Tekirdağ

Turabi Kaya
Kırklareli Mr.
P. Kemal

Gamze TAŞCIER
Ankara Milletvekili
Gamze

Ahmet Akın
Sakarya Mr.

Dr. Ali SEVER
İstanbul Mr.

Ali Mahir BAŞARIR
Mardin Mr.

Serkan Topal
Hatay Mr.

Seyit TORUN
Osmanlı Mr.

İdris Kaya
Sakarya Mr.

Onursal
İst. Mr.

984 Sayılı

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 12.06.2019 16:10
Sayı: -120.10-E.00000486621

E.00000486621

1.	Alpay Arın	Moskova Mr.	
2.	Mehmet İLHAN	Karşelur Mr.	
3.	Jale Nursallı	Eskişehir	
4.	Veli AĞABABA	Nalutya Mr.	
5.	Servet LİNSAL	Ankara Mr.	
6.	Av. Dr. M. Feriye TANKILI	İst. Mr.	
7.	Nurhayat Altan	Karşelur Bursa Mr.	
8.	Utku Gökçöz	Eskişehir Mr.	
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

E.00000486621

GEREKÇE

Ülkemizin ve Ege Bölgesi'nin tarımsal üretim itibarıyla en önemli havzalarının başında gelen, aynı şekilde dünyanın 7 verimli tarım harikası arasında biri olan Gediz Havzası ülke tarımsal üretiminin %10'una olanak sağlamaktadır. Ekolojik anlamda da birçok kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. Gediz Nehri'nde ise önceki yıllarda levrek, sazan balığı, yılanbalığı, kefal gibi birçok balık çeşidi bulunmakta iken şu an sadece yayınbalığı kalmıştır. Ekolojik kirlilik sebebiyle Gediz'in flora ve faunası yok olmak üzeredir. Havza alanı 17.500 km², toplam uzunluğu 386 km olan Gediz Nehri Gediz, Alaşehir, Salihli, Turgutlu ve Bakırçay ovalarından geçerek İzmir'in menemen-Foça ilçeleri arasında denize dökülür.

Türkiye'nin her yerinde tarım alanlarının içine kadar sokulan sanayileşme stratejileri, verimli tarım alanlarını hızla yok ederken Gediz havzası da bu durumdan nasibini almakta, siyanürlü altın madenciliği, jeotermal enerji santralleri ve toksik ve kanserojen madde içeren atık suların Gediz Nehri'ne boşaltılması ile hem halk sağlığı, hem de tarım arazileri yok tehdit etmektedir. Oysa Gediz Nehri, havzayı besleyen en önemli kaynaktır. Uygulanan yanlış tarım politikaları, sermayenin çıkarlarını koruyan anlayış ön plana çıktıkça çiftçini ve köylünün yoksullaştırılması bakımından vahim sonuçlar doğurmaktadır.

Pek çok kimyasal atık, toksik ve kanserojen maddelerin boşaltıldığı Gediz Nehri'nin adeta bir atık su kanalı gibi kullanılması ve ortaya çıkan kirlilik sebebiyle bu nehrin sularıyla beslenen havzada yetiştirilen ürünlerin toplum tarafından tüketilmesinden dolayı insanların kanser olma olasılığı artmaktadır. Gediz Nehri'nin kirliliği yüzünden döküldüğü İzmir Körfezi de kirlilik açısından tehdit altındadır.

Ekolojik kirliliğin yanı sıra evsel atıklar ve sınai atıklar da kirliliğin önde gelen sebeplerindendir. Arıtma tesisi olmayan yerleşim birimleri ve sanayi tesisleri nedeniyle Gediz, Nif, Küçük Menderes ve Bakırçay'dan artık adeta su değil kanalizasyon akmaktadır.

2008 yılında yürürlüğe giren Gediz Havzası Koruma Planına rağmen bu konuda 2019 yılına gelindiğinde hala kirliliği önleyecek, çarpık sanayinin önüne geçecek bir aşama kaydedilmemiştir.

Gediz Havzası'nın temizlenerek gerek havza gerekse Gediz Nehri'nde kirliliğe sebep olan plansız sanayileşmenin önüne geçilmesi, entegre su kaynakları yönetim planlamasına geçilmesi, kirlilik sebeplerinin enine boyuna hem çevre hem sanayi boyutuyla araştırılarak ele alınıp çözümlenmesi, Gediz Havzası Koruma Eylem Planı'nın revize edilerek üst seviyede uygulamaya geçirilmesi amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

